

VEHMAAN KUNTA
Punaisen graniitin pitäjä
Saarikontie 8
23200 VINKKILÄ
fax. 02-4331 389
sähköposti: vehmaan.kunta@vehmaa.fi

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Asia: Vehmaan lomituspalveluiden lausuma asiassa STM 044:00/2016

Lausuma:

Maatalousyrittäjille suunniteltu tilakohtainen vuosiloma

Esitetty tilakohtainen vuosiloma ei ole tarpeellista miltään osin, sillä tavoiteltua säästöä ei synny. Mikäli asiassa siirrytään tilakohtaisiin vuosilomiin, tulee lomittajia kouluttaa huomattavasti lisää ja selvittää tarvittavat valtuudet sekä konkretisoituvat vastuut kaikkien yrittäjien työpanoksen ollessa samanaikaisesti poissa. Mikäli esitetty malli otetaan käyttöön, tulee vahingonkorvausvastuut selvittää etukäteen, kouluttaa lomittajia tekemään tilanhoidollisesti kustannustehokkaat ja toimintaa tukevat päätökset sekä saada maatalousyrittäjiltä valtuutukset lomittajille tehdä tarvittavat päätökset. Edellä mainittujen seikkojen lisäksi huomiota tulee kiinnittää muun lainsäädännön säännöksiin, erityisesti koskien maatalousyrittäjien ja lomittajien työkyvyn ylläpitämistä sekä eläinsuojellisia seikkoja.

Maakunnalliset erot ja vuosilomalainsäädäntö

Nykyisen lainsäädännön mukaisesti vuosilomista on pidettävä vähintään 20 päivää samanaikaisesti, jos 1) maatalousyrityksessä on enintään 20 kotieläinyksikköä; tai 2) yrityksen hoitoon kuuluvien välttämättömien tehtävien tekemiseen kuluva, maatalousyrittäjien yhteenlaskettuja tehtäväosuuksia vastaava aika on enintään 9 tuntia. Lopputulemana yrittäjät ovat eriarvoisessa asemassa

valtakunnallisesti, sillä pienet tilat, joita säännös erityisesti koskettaa, ovat keskittyneet Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueelle. On täysin kestämatöntä, että säännökset asettavat palvelun tuottajat ja maatalousyrittäjät eriarvoiseen asemaan maakunnallisten erojen vuoksi.

Vuosiloma- ja sijaisapupäivät

Esitetty eläinyksikkömäärään pohjautuva laskentakaava vuosiloman ja sijaisapupäivän perusteena johtaa täysin väärään lopputulokseen ja siten käyttökelvoton. Tuotantosuunnat sekä tuotantoympäristöt eroavat toisistaan niin radikaalisti, ettei yhtenäistävä laskutapaa ole esitettävissä. Laskentakaava ei siis johda säästöihin, sillä esim. kalkkunatiloilla, lattiakanaloissa sekä virikehäkkinäloissa laskentakaavan antama lomitustyöaika muodostuu kohtuuttoman suureksi oikeaan realistiseen lomitustyöaikaan verrattuna. Vehmaan lomituspalvelu korostaa, että tuotantosuuntien ja tuotantoympäristöjen yhdenmukaistamisen tarpeesta ei ole tehty erillistä päätöstä, määräystä tai lakialoitetta. Näin ollen esitetty laskentakaava tasapäistämisellään asettaa yrittäjät täysin eriarvoiseen asemaan eivätkä yrittäjät ole voineet varautua muutokseen riittävästi etukäteen. Käytössä oleva työaikamitoitus on jatkossakin tehtävä nykyisten ohjelmistojen ja tosiasiallisen työajan seurannan, ns. kellotuksen, avulla. Vain tällä tavalla voidaan saada todellinen käsitys työajasta. Käytössä oleva malli tasapuolinen ja ennen kaikkea myös toimiva, jos asiasta tehdään valtakunnallinen ohje kaikille lomituspalveluita järjestäville tahoille.

Sijaisavusta

Sijaisapu perustuu päivärahapäätöksiin, joten perusteita sijaisapuoikeuden päättymiselle 300 päivän jälkeen ei ole olemassa. Muutoinkin toimintatapojen tulee olla linjassa Kelan päätösten kanssa, tarkoittaen, että 20 päivän raja muutetaan 60 päivään. Sijaisapuoikeuden rajaaminen johtanee säästöjen sijaan menojen kasvuun yrittäjien kasvavien ongelmien vuoksi.

Yhteenveto

Lainsäätäjän tulee huomioida kokonaisvaltaisemmin tilojen määrän jatkuva ja kiihtyvä lasku. Lomituspalveluiden järjestäminen ei

ole ollut valtakunnallisesti hyvällä tasolla ja suurimmat ongelmat keskittyvät huonosti johdettuihin, tehottomiin hallintorakenteisiin. Konkreettiset erot ovat nähtävissä lomituspäivien hinnoissa, joiden erittäin suurta eroavaisuutta ei voi kuin vähiltä osin selittää matkakustannuksilla tai alueellisilla eroilla, säästöt on haettava tehostamalla ja yhdenmukaistamalla hallintoa ja toiminnan järjestämistä. Voimassa olevien säännösten tulee velvoittaa kaikki lomituspalveluita järjestäviä tahoja ja veloitteiden laiminlyönti tulee sanktioida. Kuntien ja jatkossa maakuntien tehoton hallinto ei saa johtaa maatalousyrittäjien asemaan heikentävästi, epätasa-arvoistavasti ja elinkeinovapautta horjuttaen.

Vehmaalla, kesäkuun 21. päivänä 2017

VEHMAAN LOMITUSTOIMI

Pirjo Mäntynen
Lomitustoimen johtaja
pirjo.mantynen@vehmaa.fi
050-4087471